

YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANIB DARS SAMARADORLIGINI OSHIRISH

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7854382>

Komilov Azomjon

Asisten o'qituvchi

Mavlonov Shuhratbek Akmaljon o'g'li

Qo'chqorov Azizbek Sherzod o'g'li

Shaydullayev Jamshid Abdumalik o'g'li

Shiraliyev Zafar Ulug'bek o'g'li

talabalar

Termiz muhandislik-texnologiya institute

Anotatsiya: An'anaviy usullardan farqi shundaki, u raxbar xodimlar, mutaxassislar to'laroq qayta tiklashga, yuzaga kelgan muammolarni tushunib yetish, uning sabablarini aniqlash, har xil muammoni yechish variantlarini yaratish, ularni joriy qilish dastaklarini loyixalashni ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlar: consensus, ishbilarmonlik o'yini majburiy sharti, guruhlar aro muhokama.

Oliy ta'limda o'quv –tarbiyaviy jarayonni rivojlangan mamlakatlar tajribalari asosida takomillashtirish zarur. Hozirgi davrda barcha oliy o'quv yurtlarida pedagogik-psixologik fanlarni o'quv rejasiga kiritilishi zarurligini hayotning o'zi tasdiqlamoqda. Ajdodlar to'plagan tajribani yosh talabalarga yetkazishning o'qitish usuli tarzida qadim zamonlardan ma'lumdir. Hozirgi kunda ko'rinishlari xaqq pedagogikasida ko'plab uchraydi.

Shuningdek ishbilarmonlik o'yin boshqa an'anaviy usullardan farqi shundaki, u raxbar xodimlar, mutaxassislar to'laroq qayta tiklashga, yuzaga kelgan muammolarni tushunib yetish, uning sabablarini aniqlash, har xil muammoni yechish variantlarini yaratish, ularni joriy qish dastaklarini loyixalash tushunchalarini tinglovchilarda maqsadli shakllantirish.

ISHBILARMONLIK O'YININING MAJBURIY SHARTLARI:

- O'yin ishtirokchilarning diqqatini o'yin haqida o'ylashga jalb qilish.
 - Boshqa barcha holatlardan voz kechib, o'yinga darhol kirishish.
 - Barcha ishtirokchilarning xamkorlikda ishlashiga erishish, o'z fikriga qarshi bo'lsa ham, boshqalar fikrini xurmat qilish.
 - O'z-o'zini nomoyish etish (muammo yechimiga o'z hisasini qo'shish)
- Ishbilarmonlik o'yini texnologiyasi quyidagi bosqichlardan iborat:
1-bosqich. TAYYORGARLIK.

Darsga mavzusi asosida aniq maqsadga yo'naltirilgan reja tahlil qilish o'yin maqsadi etib belgilab olinadi. Zaruriy axborotlar to'planadi. 1-bosqichda talabalar kichik guruhlariga ajratiladi va ishga kirishiladi. Samarali yondashuv–bu talabalar o'zlari muammoni tanlaydilar va mustaqil yechim topishga urunadilar.

2-bosqich. O'YINNI O'TKAZISH.

- Talabalar mavzu yuzasidan dolzarbligi yuqori bolgan savol tanlaydilar
- Har bir kichik guruhlar o'z savollari yo'nalishida izlanadilar
- To'plagan ma'lumotlarini yig'ib boradilar

Talabalar kichik guruhlarda mustaqil ishlaydi. Muammoni yoki vazifani bajarishga kirishadilar, ishbilarmonlik o'yinining qatnashchilarida yetarli bilim va ko'nikmalarning yetishmasligi kuzatiladi. Ammo ular o'qituvchi ko'magida muammoni chuqur anglab oladilar, vaziyatni baxolaydilar, shaxsiy qobilyatlarini namoyish qiladilar, guruh bo'lib ishlash va malumotlarni muhokama asosida jamlashga harakat qiladilar va bu asosida talabalarda ko'nikma hosil bo'ladi. Kichik guruhda har bir ishtirokchi o'z fikrini bayon qilishi va shu tarzda berilgan topshiriqni yechimini o'zaro jamoaviy muhokamadan o'tkazishi, kerakli harakat dasturlarini belgilab olishlari kerak. Bu yerda consensus(xamjixatlikda umumiy yechimni ovoz berish yo'li bilan emas, balki oldindan kelishuvchilik asosida qabul etish) tamoyilidan foydalaniadi.

3-bosqich. GURUHLARARO MUHOKAMA.

Har bir kichik guruh uchun topshirilgan vazifani yechish boyicha o'z variantlarini bayon etadilar. Boshqa kichik guruh a'zolari opponent sifatida chiqish qiladilar, ular savollar berishadilar, tanqidiy fikrlar aytishadi yoki taqdim qilingan ma'lumotlarni qo'llashadi. Muammo yoki vazifaning toliq javob variant qabul qilinadi.

4-bosqich. TAXLIL VA UMUMLASHTIRISH.

Bu bosqichda o'yinning har bir qatnashchisi o'z faoliyatini o'zi baholaydi, umumiy xulosa va tavsiyalar belgilanadi, o'yinga yakun yasaladi.[1]

Xulosa qilib shuni aytish mumkunki o'quv jarayonida yangi pedogogik texnologik jarayonlari keng qo'llanilishi uni yanada qiziqarli qiladi, ta'lim sifatini oshiradi, talabaning amaliy yo'naltirilganligini oshiradi, talabalarda bilim faolligini, mantiqiy fikrlash va ijodiy mustaqilligini rivojlantirishga yordam beradi. Bundan tashqari, umumiy ta'lim va maxsus ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi, dars samaradorligi yanada oshiradi .

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'.Tolipov D.Ro'ziyeva "Pedogogik texnologiyalar va pedogogik " 2016 y Toshkent
2. <https://hozir.uz>.
3. Saidaxmedov. N. Yangi pedagogik texnologiyalar(Nazariya va amaliyot). – T.:Moliya, 2003.159-161 betlar.

4. B.Y. Xodiyev, O.M. Abdullayev, I. Inomov, G. Abdullayeva. Yangi pedagogik texnologiyalar